

Fra: Eilertsen, Hege Sejnæs[Hege.Sejnaes.Eilertsen@ra.no]
Sendt: 31.05.2023 13:00:34
Til: Angunn Skeiseid[angunn.skeiseid@rogfk.no]
Kopi: Ibenholt, Harald[harald.ibenholt@ra.no];
Tittel: Det historiske Avaldsnes - 86/1 - Detaljregulering - Plan 4088 - Offentlig ettersyn - Riksantikvarens innspill

Denne e-posten kommer fra en ekstern avsender. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner avsenderen og vet at innholdet er sikkert.

Vi viser til oversendelse av detaljregulering for Det historiske Avaldsnes til offentlig ettersyn, med vedlegg.

Fylkeskommunen er delegert ansvaret som kulturminnemyndighet i plansaker etter plan- og bygningsloven, og skal gi en samlet uttalelse for hele kulturminneforvaltningen. Vi ber om at følgende merknader innarbeides i fylkeskommunens uttalelse:

Riksantikvaren gir med dette sin uttalelse om det forvaltningsområde som er Riksantikvarens førstelinjeansvar, som i dette tilfellet er:

- Avaldsnes kirke fra middelalderen, automatisk fredet i henhold til lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml.), § 4, første ledd, pkt. a.

Ved tiltak i automatisk fredete kulturminners omgivelser skal det iht. kml. § 3 vurderes om tiltaket vil utilbørlig skjemme kulturminnene og om det i så fall kan gis dispensasjon i henhold til kml. § 8 fjerde ledd for å gjennomføre tiltaket og eventuelle vilkår for denne. Riksantikvaren er rette myndighet når det gjelder automatisk fredete kirker.

Det er positivt at Karmøy kommune ønsker å legge til rette for en helhetlig opplevelse og formidling av kulturområdet rundt Avaldsnes kirke. Det er mange lag med kulturhistorie i området, og det kan lett bli uoversiktlig og lite lesbart for besøkende. I tillegg kommer tilretteleggelse for alle brukergruppene. Dessverre er betegnelsene for de forskjellige delene av planen ulike og til dels byttet om i Planbeskrivelsen og Planbestemmelser/Plankart. Mangel på konsekvent bruk av betegnelser er kompliserende for forståelse og kommentering av planen. Vi forholder oss til begrepene brukt i Planbestemmelsene og plankartet. Det henvises i Planbestemmelsene til formingsveilederen med tanke på utforming av parkeringsarealer, men den nordligste delen av KMV03 og parkeringsarealene mot nord avviker i så stor grad fra formingsveilederen at vi ikke kan ta stilling til det basert på innsendt materiale. Vi har ikke hatt anledning til å kommentere formingsveilereden på et tidligere tidspunkt, og ønsker å poengtere at flere elementer med nærhet til kirken vil måtte søkes om separat for

godkjenning.

Vi legger frem våre innspill punktvis:

Parkering:

Det legges opp til 40 parkeringsplasser på platået ved kirken i tillegg til 3 HC-plasser, inkludert 16 plasser for ansatte og besøkende lengst nord mot kirken. Det har fra kulturminneforvaltningens side hele tiden vært ønske om færre biler parkert tett opp mot kirken, og vi vurderer at det må kuttes ned på antall plasser der da det legges opp til 24 plasser vest for KMV03 med akseptabel nærhet til kirken. Helst bør det kun være 3-4 HC-plasser på arealet lengst nord, opp mot kirken.

Vi vurderer det som svært positivt at det legges opp til en større parkeringsplass sør for låven (P2). Det er tegnet inn en jordvoll lengst sør for parkeringen. Om det skal anlegges en jordvoll bør den få en naturlig utforming som vil si variasjoner i høyde og bredde i likhet med forholdene som er der i dag. Alternativt kan stedegen vegetasjon plantes på en måte som ikke er for stringent og ikke har potensiale for å bli for høyt.

I formingsveilederen blir det illustrert og henvist til bruk av brostein, til dels i vifteform, både som belegg for HC-parkering mot nordøst, avgrensning mot gressarealer og parkeringsplassene. Vi anser brostein som svært fremmed i et ruralt miljø som Avaldsnes og anbefaler en fortsatt bruk av grus. Eventuelt kan cortenstål eller annet settes i overgangen mellom grus og gress for å lette vedlikeholdet og forhindre at gresset vokser seg inn over grusarealene. I formingsveilederen er det tegnet inn store huggede stein for å forhindre parkering på gress mens det på plankartet er tegnet inn fortau både mot øst, nord og vest for KMV03. Dette må derfor forklares og detaljeres bedre for at vi skal kunne ta stilling til det.

Belysning

Beskrivelsen av en forsiktig belysning av kirken høres god ut, men det må detaljeres for endelig godkjenning. Med tanke på belysning av ruinen må behovene rundt dette utredes og detaljeres før det kan godkjennes, spesielt med tanke på den delen av ruinen som ligger innenfor kirkegården. Det er liten grunn til å oppsøke ruinen etter mørkets frembrudd, og behovet for belysning er uklart. En eventuell belysning på denne delen bør derfor eventuelt dreie seg om sikkerhet.

Nytt bårehus

Menigheten ønsker bårehus innenfor KMV10 som i dag, og vi vurderer også dette som en bedre plassering enn innenfor BGU. BGU har lenge hatt en midlertidig godkjenning som parkeringsareal, men Riksantikvaren har ønsket en tilbakeføring til tidligere formål. Om bårehuset plasseres i dette området vil det være vanskelig å forhindre uønsket parkering på arealet, selv om det ville vært positivt å trekke bårehuset litt lenger unna kirkens synsfelt enn i KMV10. Vi vurderer at en plassering av bårehuset lenger vest enn dagens, men innenfor KMV10 som ønskelig. Nytt bårehus bør få en nøytral utforming basert på tradisjonell materialbruk, og kan ikke i stor grad avvike fra dagens med tanke på høyde og fotavtrykk. Endelig plassering og utforming må godkjennes i forbindelse med byggesak. Plassering og utstrekning av sykkelparkering må også avklares på senere stadium.

Ruinen innenfor kirkegårdsmuren

Det er henvisninger til utforming av den nordligste delen av ruinen, som grenser helt opp til korveggen på kirken mot sør, i formingsveilederen. Endelig utforming av dette området

er ikke avklart og må søkes om før utførelse.

Seniorrådgiver

Kulturminneavdelingen - Kirkeseksjonen

mob.: +47 98 20 27 15

e-post: hege.sejnaes.eilertsen@ra.no

Riksantikvaren

Directorate for Cultural Heritage

Tlf.: 22 94 04 00

www.riksantikvaren.no

